

Europa-
Kommissionen

Access•City

Award 2018

Eksempler på bedste praksis,
der gør EU-byer mere tilgængelige

Det sociale
Europa

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2018

© Den Europæiske Union, 2018

Videreanvendelse tilladt med kildeangivelse.

Videreanvendelsesbestemmelserne for Europa-Kommissionens dokumenter er reguleret af afgørelse 2011/833/EU (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39).

Ved enhver anvendelse eller gengivelse af fotos eller andet materiale, der ikke er omfattet af EU's ophavsret, skal der indhentes tilladelse direkte fra indehaverne af ophavsrettighederne.

Print	ISBN 978-92-79-80900-2	doi: 10.2767/511152	KE-BL-18-001-DA-C
PDF	ISBN 978-92-79-80816-6	doi: 10.2767/97678	KE-BL-18-001-DA-N

Indhold

Forord.....	4
Access City Award 2018 – Letlæselig version.....	5
Introduktion.....	11
Lyon, Frankrig – vinder.....	12
Ljubljana, Slovenien – andenpræmie.....	16
Luxembourg, Luxembourg – tredjepræmie.....	20
Viborg, Danmark – særlig omtale: Tilgængelighed i historiske rammer.....	24
Deltagelse i Access City Awards 2019.....	28

Forord

Efter otte år er Access City Award blevet en etableret EU-udmærkelse, og jeg er stolt over at se, at byerne bliver ved med at finde på nye løsninger for at opfylde alles behov.

Faktisk bringer kvaliteten og omfanget af den innovation, som dette års vindere har vist, os til stadig nye niveauer af tilgængelighed i EU, og de er fortsat en kilde til inspiration og vejledning for andre byer.

Set fra Europa-Kommissionens perspektiv er Access City Award en klar indikation af, hvor vigtig tilgængelighed er for byer over hele Europa. Mange byer har et vanskeligt terræn, finansielle begrænsninger eller er nødt til at være opmærksomme på at bevare deres historiske bygninger.

Vi glæder os over den fortsatte og voksende vægt, der lægges på at skabe et EU, hvor alle borgere er frie til at leve, arbejde og bruge deres fritid uden hindringer for deres mobilitet eller deltagelse.

Denne publikation har til formål at give politiske ideer og praktiske eksempler, der kan hjælpe og inspirere andre byer, der står over for lignende udfordringer. EU-byer alle vegne har en fælles ambition om at forbedre tilgængeligheden – ikke kun for deres ældre borgere og borgere med handicap – men til gavn for alle.

Dette års vindere er eksempler, som, vi håber, vil anspore mange andre byer til at deltage i dysten næste år. Lyon, Ljubljana, Luxembourg og Viborg viser, at uanset hvor du befinder dig i EU, kan du foretage ændringer, der vil have direkte indflydelse på dine borgeres liv.

Marianne Thyssen

Kommissær for beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold, kompetencer og arbejdskraftens mobilitet

Access•City Award 2018

Letlæselig version

Hvem er vi?

Vi er Europa-Kommissionen og Det Europæiske Handicapforum.

Europa-Kommissionen foreslår love, som gør Europa bedre for folk.

Det **Europæiske Handicapforum** arbejder for at beskytte rettighederne for mennesker med handicap i Europa.

Vi arbejder tit sammen om at gøre Europa til et bedre sted for mennesker med handicap.

For eksempel samarbejder vi hvert år om at arrangere **Adgang City Award**.

Hvad er Access City Award?

Access City Award er en pris, som vi hvert år giver til byer, der arbejder hårdt for at være tilgængelige.

En by er tilgængelig, når alle mennesker kan leve i den, bevæge sig rundt og bruge alle tjenester uden problemer.

For eksempel er en by tilgængelig, når alle mennesker nemt kan:

- tage bus eller metro til arbejdet
- bruge billetautomater til at købe en billet
- bevæge sig rundt i gaderne, og gå ind i offentlige bygninger
- få oplysninger, som de kan forstå.

Dét er vigtigt for alle mennesker, og det er især vigtigt mennesker med handicap og ældre mennesker. Tit er ting ikke tilgængelige for dem.

Hvis ting ikke er tilgængelige, kan de deltage i samfundet ligesom alle andre mennesker. De bliver holdt ude.

Hvis busserne for eksempel ikke har ramper, kan folk i kørestol ikke komme på arbejde eller rejse rundt.

Så Access City Award er europæiske byers mulighed for at vise det arbejde, de laver, for at være tilgængelige for alle mennesker.

Deltagelse i den næste Access City Award

I år fejrer EU kultur, og hvordan den bliver videregivet fra ældre til yngre mennesker over tid. Kultur kan være kunst, musik, teater, mad og andre ting i et land, der viser en masse om dets historie og dets folk.

Ligesom alle andre ting, bør kulturen også være tilgængelig for alle mennesker.

For eksempel bør folk med handicap kunne besøge et museum eller andre bygninger og steder, hvor de kan lære mere om kulturen i et land.

Så i år giver vi 2 ekstra præmier til byer, der arbejder for at gøre kulturen tilgængelig for alle mennesker.

Deltagelse i Access City Awards 2019

Hvilke byer kan deltage?

Ikke alle byer kan deltage i Access City Award. For at deltage i Access City Award skal en by:

- ligge i et land, som er en del af Den Europæiske Union. Den **Europæiske Union** er en gruppe af 28 lande i Europa, der gik sammen for at gøre Europa til et bedre sted at være for sine folk.
- have mere end 50 000 mennesker, der bor der. Hvis et land har færre end 2 byer med så mange mennesker, kan 2 eller flere mindre byer deltage sammen. Hvis der i alt bor mere end 50 000 mennesker der, kan de deltage i Access City Award. Det er kun de 2 ekstra priser for tilgængelige kultur, der kan gives til mindre byer, hvor der bor færre end 50 000 mennesker.

Den by, der vandt Access City Award sidste år, kan ikke deltage igen i år.

Hvordan kan byer deltager?

Byer, der ønsker at deltage i Access City Award, skal sende en ansøgning om det på internettet.

Dem, der leder byen og træffer vigtige beslutninger for den, skal udfylde et skema på internettet.

I dette skema skal de:

- sige, hvorfor de mener, at deres by bør vinde Access City Award
- give eksempler og vise, hvordan deres by gør ting tilgængelige for folk
- tale om, hvordan de planlægger at fortsætte det gode arbejde i fremtiden.

Byer, der ønsker at deltage i Access City Award i år, kan tage et kig på denne hjemmeside: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=da>

Vi lægger alle nyheder om Access City Award op på hjemmesiden.

Vi fortæller også, hvornår byerne skal udfylde skemaet for at deltage i Access City Award i år.

Hvordan vælger vi vinderen?

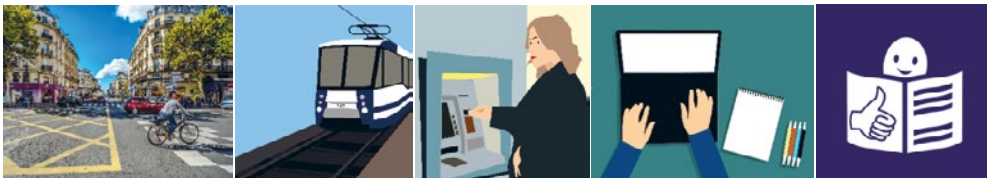
Nogle grupper af mennesker tjekker arbejdet i alle de byer, der søger om at få Access City Award. Mennesker med handicap og ældre mennesker er en del af disse grupper.

De tjekker, hvad byerne gør for at gøre ting tilgængelige til glæde for folk, der bor der.

For eksempel tjekker de, om disse ting er tilgængelige i byerne:

- bygninger og gader
- busser, metro og andre offentlige transportmidler
- billetmaskiner og pengeautomater
- hjemmesider og anden teknologi, som folk kan bruge til at kommunikere med
- oplysninger, der er lette at læse og forstå for alle.

De ser på, hvilken af byerne der er bedst til at gøre disse ting tilgængelige for alle mennesker. Den by vinder Access City Award.

Hvornår præsenterer vi vinderen?

I december 2018 holder vi et stort møde i Bruxelles for at tale om rettigheder for mennesker med handicap.

På dette møde vil vi også fortælle, hvilken by der vinder Access City Award i år.

Vi vil derefter aflevere Access City Award-prisen til den by.

Mere information?

Hvis du vil have mere information,
kan du sende os en e-mail til: secretariat@accesscityaward.eu

Introduktion

Access City Award-ordningen blev lanceret i 2010 for at fremme tilgængeligheden i bymiljøet for Europas voksende befolkning af ældre og mennesker med handicap.

En bred vifte af lande fra hele EU deltager hvert år i konkurrencen. Efter de nationale juryers indledende udvælgelsesundersøgelser går de nominerede byer videre til en EU-jury af eksperter i tilgængelighed, der træffer beslutninger om vinderne og kategorien "særlig omtale".

De udvalgte kategorier kan variere fra år til år. I forbindelse med Access City Award 2018-uddelingen blev der tildelt en særlig omtale, ud over den første-, anden- og tredje- pladsen. Den særlige

omtale anerkendte en by, som det med stor opfindsomhed er lykkedes at harmonere sit behov for tilgængelighed med sit behov for at bevare sit historiske centrum og dens udfordrende bakkede terræn.

Disse priser understreger, at forbedring af tilgængeligheden ikke altid handler om store investeringer eller større byggearbejder. Det kan også handle om at forstå folks behov og at anvende begrænsede ressourcer så godt som muligt. Selv små ændringer kan række langt, når det gælder om at sikre, at folk kan deltage i bylivet.

Kommissær Thyssen og de vindende byer under Access City Award-prisoverrækkelsen

Lyon, Frankrig

Vinder

Førstepræmien i Access City Awards 2018 gik til Lyon i Frankrig.

Lyon er kendt som “la Ville des Lumières” og er en stor europæisk metropol, der ligger der, hvor Nord- og Sydeuropa mødes. Byen er bygget omkring to bakker og krydses af floderne Rhône og Saône.

Lyon har næsten 515 000 indbyggere og består af Lyons gamle by, middelalder- og renæssance-bydele, halvøen i Haussmann stil, Part Dieu-forretningskvarteret og det moderne Confluence-distrikt.

En tværfaglig tilgang

TByen Lyon har valgt at tage fat på

tilgængelighed som et tværfagligt emne og investere markant i at skabe et barrierefrit og inkluderende miljø.

Med de to temaer ‘fysisk tilgængelighed’ og ‘tilgængelighed til bylivet’ har Lyon gennemført et program, som startede i 2016 og løber frem til år 2024.

Der er blevet udpeget en missionschef til at koordinere og drive programmet, som rapporterer til byens generalsekretariat. Et netværk, blandt andet omfattende 13 rådhusafdelinger, arbejder med at gennemføre initiativer, der dækker kultur, uddannelse, støtte i barndommen, sport, HR, medborgerskab og offentlige områder.

Et rådgivende organ, der består af folkevalgte, bytjenester og 62 lokale

“

Med de nye overfladebehandlinger i Parc Blandan har den tilgængelige vej fået en glat overflade, der gør den tydelig, så det er let at mærke forskel på overfladerne.

Éric

”

Høring af mennesker med handicap vedrørende muligheder og prioriteter

foreninger, herunder mennesker med handicap og ældre mennesker, er dybt involverede i at foreslå prioriteter, gennemgå mulighederne og overvåge fremskridtene hen mod færdiggørelsen.

Fremme af uafhængig mobilitet

Mellem 2008 og 2020 investeres der 97 mio. EUR i en tilgængelig metro og tilgængelige sporvogne. Alle busser og de fleste busstoppesteder er allerede tilgængelige.

Den dedikerede Optibustjeneste for mennesker med handicap tilbyder over 100 000 ture om året, og der foretages 4 800 ture om året ved hjælp af Optiguide, som giver oplysninger om turen fra dør til dør og individuel vejledning for at give folk mulighed for at rejse selvstændigt med offentlig transport.

“
Jeg bruger
Optiguide-tjenesten, fordi
den giver mig større
uafhængighed, når jeg
rejser. Det er meget
betryggende at have en
rørig person, med mig.

Myriam

Brug af Optiguide-tjenesten til
at fremme uafhængig mobilitet

Teknologi til at nedbryde barrierer

Byens hjemmeside har en side rettet mod mennesker med handicap, hvor alle nyttige oplysninger om tilgængelighed og andre emner samles. Byens avis fås både med blindeskrift og i lydformat.

Tilgængelige sports- og fritidsfaciliteter: En kvinde bliver hjulpet ned i et svømmebassin

Registrering af, hvornår det er sikkert at gå over vejen ved trafiklys

Byens app indeholder en funktion, der gør det muligt for borgerne at indberette lyskurve, der er i uorden, eller andre tilgængelighedsbarrierer. Geolokalisering og fotografier gør, at byens tjenester kan gribe hurtigt ind og ordne problemerne. Appen giver også brugeren mulighed for at finde parkeringspladser, der er reserveret til mennesker med handicap.

Appen enform@lyon er blevet indført for at anspore til sportsaktiviteter i de faciliteter, der er til rådighed rundt omkring i byen. Appen indeholder ruter, som kan følges af bevægelseshæmmede personer.

En offentlig transport-app giver rejsende mulighed for at vælge den mest tilgængelige rute, for eksempel ved at vise kortere ruter eller ruter med niveaufri adgang. Appen indeholder en "tilgængelighedsalarm"-funktion, der informerer folk om elevatorer og rulletrapper med driftsvigt, eller som er under reparation.

Et besøg på en scene

Jeg synes, det er fantastisk, at vi er i stand til at se teaterets scene. Det giver os et indblik i de små detaljer i forestillingen. Vi er virkelig VIP'er.

Lise

Kultur og uddannelse

Théâtre des Célestins arrangerer taktile besøg i kulisserne og møder med skuespillere, så folk med synshandicap kan få en bedre ide om, hvordan teateret fungerer. Der er også kørestolspladser, høretekniske hjælpemidler og en differentieret prissætning for teatergængere med handicap.

Bibliotekerne i byen råder over mere end 3 500 lydbøger og tilbyder hjemmeudbringningsservice til ældre og mennesker med handicap, som ikke er i stand til at bære bøger selv. I 2016/2017 var der 15 foredrag og udstillinger med tegnsprogs- og synstolkning.

Byen tror på, at integration og inklusion af børn med handicap i det almindelige samfund er vigtigt, så der gives adgang til sportsaktiviteter og skolerestauranter til hvert eneste barn. For at opnå denne fuld tilgængelighedspolitik investeres der yderligere 110 000 EUR i at styrke gruppen af tilsynsførende og uddanne 120 direktører for skoler og andre institutioner.

Integration og inklusion i hjemmet og på arbejdspladsen

Byens program omfatter at gøre 700 bygninger og offentlige områder tilgængelige til en pris af 38 mio. EUR.

Der er blevet anvendt en eksperimentel tilgang til boliger med flere generationer i et boligområde med 75 enheder, hvoraf de 25 er reserveret til ældre og mennesker med handicap og omfatter døgnbostøtte.

Inden for beskæftigelsessektoren modtager alle kommunalt ansatte uddannelse i handicap-awareness, når de bliver ansat, og integrationen på arbejdspladsen befinder sig et godt stykke oppe over lovkravet, da mennesker med handicap sidder på 7,8 % af de offentlige arbejdspladser. Mellem 2016 og 2018 investerer Lyon yderligere 1 mio. EUR i at udstyre arbejdspladser til at imødekomme behovene hos medarbejdere med et handicap.

Kommunen fremmer også beskæftigelse af mennesker med handicap i det bredere samfund ved at favorisere virksomheder med gode beskæftigelsesstatistikker til at levere tjenester til byen.

Ljubljana, Slovenien

Andenpræmie

Ljubljana, som er hovedstad og den største by i Slovenien, har fået tildelt andenpræmien i Access City Award 2018-uddelingen.

Byen, der har en befolkning på over 288 000, er beliggende et sted i det centrale Slovenien, hvor fire geografiske regioner mødes, og gennemløbes af floden Ljubljanica. Mod syd breder byen sig over den flade Ljubljana Mose, og de resterende sider er omgivet af bakker.

Byen har bevaret sin historiske arv og har mange grønne områder.

Oprettelse af en tilgængelige Eco Zone

Ljubljana vandt titlen som Europas miljøhovedstad i 2016 og arbejder for at kombinere målene om forbedret tilgængelighed med mindskning af emissioner for at skabe en by, der er bedre for alle.

Byens centrum er blevet omdannet til en tilgængelig "økozone" med meget begrænset biltrafik, udfyldte huller mellem brosten, taktile ledestriber, sænket kantsten og ramper.

Man kan indberette problemer med tilgængelighed over telefon, internet eller ved hjælp af en app ved navn Better Outdoors. Under ordningen "hurtig rettelse" vil byen rette op på presserende klager med hensyn til tilgængelighed inden for 24 timer.

Der er adgang til gratis rundrejse i området med elbiler, hvoraf 3 ud af 6 er tilgængelige for kørestolsbrugere. Der er også eltog- og kabelbaneture op ad bakken til Ljubljana Slot.

“

For borgere med handicap, især hørehæmmede mennesker, er livet i Ljubljana lettere og mere tilgængeligt for hvert år, der går, ved hjælp af visuelle, elektroniske medier og offentlige bekendtgørelser. Vi er glade og tilfredse med, at vores kommune tager sig så godt af mennesker med handicap.

”

Nikolaj Vogel,
Ljubljanas døveforening

En rampe på Mesarski Most i byens centrum

At komme rundt i byen

Alle byens busser har lavt guld og har plads til kørestolsbrugere. De har næsten alle påstigningsramper og akustiske og visuelle meddelelser om bord. På stoppestederne i bymidten er der oplysninger i realtid om, hvornår busserne ankommer, og flere stoppesteder vil blive udstyret med en sådan teknologi i det kommende år.

Det er gratis for borgere med handicap og deres hjælpere at køre med. Et system med unikke identifikationskort gør, at der kan ydes bistand hurtigt, hvis det skulle blive nødvendigt på turen.

De brugere, der har brug for dør-til-dør-transport, har mulighed for at ringe til en taxabusservice, når de ønsker det.

Ud over mange nye gangbroer over floden, giver Mesarski mest ("slagterbroen") kørestolsbrugere adgang til både.

Byens offentlige toiletter er gratis, og i øjeblikket er 10 ud af 19 tilgængelige.

Smart, tilgængelig turisme og kultur

Siden 2016 har der ligget et informationskontor i bymidten med speciale i oplysninger til besøgende på over 65 og mennesker med et handicap.

Der kan fås et bykort over tilgængelige steder.

Taktile ledelinje på Čopova-gaden i byens centrum

Gennem årene er Ljubljana blevet en moderne europæisk by, der i stigende grad er tilpasset til mennesker med handicap. Det begyndte med ramper, og så fulgte lydfyr på trafiklysene ved vejkryds. I de sidste par år har vi også fået meddelelser i bybusserne og i elevatorer, især hos sundhedsfaciliteter. Det er også vigtigt at gøre det muligt for folk i kørestol at komme ind i bygninger af offentlig interesse, såsom banker, posthuse, sundhedscentre, kommuner og administrative institutioner.

Dr. Luj Šprohar
Ljubljana blindeforening

Der er også blevet indført "smarte" løsninger for at gøre byens kulturliv mere tilgængeligt. Disse omfatter tegnsprog i teatre, taktile udstillinger og kort (for eksempel over slottet), tilpassede videoer, multisensoriske føringer og letanvendelige oplysninger.

Oplysninger fra kommunen online overholder standarderne for webtilgængelighed, og der er planlagt yderligere opgraderinger. Hjemmesiden indeholder en funktion, hvor borgerne kan kommunikere direkte med de kommunale myndigheder.

Tilgængelighed til arbejdet

Jobmuligheder, tilpasset socialt boligbyggeri og tilgængelig offentlig transport gør Ljubljana til en attraktiv by at bo og arbejde i for mennesker med handicap.

Der er en bred vifte af initiativer, der skal fremme både åbne og beskyttede beskæftigelsesmuligheder. Et eksempel på socialt iværksætteri er restauranten Druga Violina ("Anden Violin") i den gamle bymidte, hvor mennesker med psykisk udviklingshæmning deltager i et rigtigt arbejdsmiljø.

initiativet for øget tilgængelighed får os til at håbe, at Ljubljana vil blive endnu mere tilgængelig.

Sandi
Ljubljanas døveforening

OVIRANTlon, en triatlon, hvor deltagerne skal overvinde de forhindringer, som mennesker med handicap står over for i hverdagen

Tilgængelighed: en vigtig indikator for livskvalitet

Ljubljanas borgmester forsøger at skabe opmærksomhed om, hvor vigtig tilgængelighed er som indikator for livskvaliteten i byen, og kræver, at de kommunale tjenester prioriterer tilgængelighedsproblemstillinger og beskyttelse af de mest sårbare grupper i samfundet.

Byens overordnede politik for bæredygtig byudvikling er at sikre, at ethvert byggeri baseres på princippet om inklusion både af beboere og besøgende.

Der er etableret et omfattende overvågningsystem for alle byggerier, og en af de vigtigste tilfredshedsindikatorer er tilgængeligheden for bevægelseshæmmede grupper. Denne form for indsats anerkendes og hilses velkommen af byens handicaporganisationer.

De næste skridt

Planerne for yderligere forbedringer med hensyn til tilgængelighed omfatter opgraderinger til webtilgængelighed, fortsat tilpasning af både faciliteter og indhold i byens kulturinstitutioner, installation af taktile jordafmærkninger og sikring af, at den sociale boligmasse er fuldt tilgængelig. Uddannelse af personale i handicapbevidsthed er også en vigtig prioritet.

Luxembourg, Luxembourg

Tredjepræmie

Luxembourg by, hvis befolkning tæller 116 328, har fået tildelt tredjepræmien i Access City Award 2018-uddelingen.

Byen er bygget på en klippe og stammer fra 963 e.v.t., og de smalle gader og stejle skrænter udgør en stor udfordring for kommunens tekniske afdelinger med hensyn til tilgængelighed.

Kommunen arbejder engageret for at forbedre tilgængeligheden for mennesker med handicap og ældre og arbejder på at udfærdige en handlingsplan baseret på FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

“

Luxembourg kommunes bustjenester er blevet bedre, og de fleste passagerer er hjælpsomme. Nogle butikker har en rampe, mens andre hjælper deres kunder med at få adgang til butikken. Byggepladser er normalt sikrede. Hvis der er nogen problemer, kan man altid kontakte kommunen. Generelt gøres der en kontinuerlig indsats.

”

Joëlle Oesch

Medlem af det participatoriske udvalg

Scener fra den årlige Mobilitetsuge

Design for alle

Luxembourg by har et klart fokus på konceptet 'at kortlægge behov' snarere end at klassificere mennesker baseret på deres handicap. Bag denne filosofi ligger begrebet 'design for alle', som handler om at skabe et miljø, som alle kan leve komfortabelt i.

Eksempler på forbedringer, der har været til gavn for alle, omfatter lydsignaler ved alle vejkryds, lavgulvsbusser udstyret med ramper og akustiske og visuelle meddelelser på alle busser.

Ud over tilgængelig offentlig transport er der taxabusser, der henter folk fra deres hjem til nedsat billetpris for kørestolsbrugere.

Fremme af tilgængelighed

Byen fører oplysningskampagneuger for at fremme en bedre forståelse af tilgængelighed og inklusion i dagligdagen.

Programmet omfatter en årlig mobilitetsuge og musikfestival, et inklusionsgallashow med optrædere fra kunstnere med handicap og tilgængelige guidede ture i byen og på museum.

Scener fra den årlige Mobilitetsuge

Der er tilgængelig parkering og toiletter til rådighed og tilgængelige shuttlebusser ved alle begivenheder.

Byens afdeling for oplysning og specifikke behov arbejder sammen med turistkontoret, museer og andre offentlige steder, som er blevet gjort tilgængelige. Arbejdsformidlingen er blot ét eksempel. Alle valgsteder er også tilgængelige. Alle nye og renoverede bygninger bliver gradvist bragt i overensstemmelse med standarderne for tilgængelighed.

Museet har en udstilling kaldet "Museum for alle", som integrerer alle borgeres behov, herunder indvandrere, børn og ældre mennesker, og bruger et sprog, der er forståeligt for alle.

At gå forrest med et godt eksempel

Kommunen går langt ud over sine juridiske forpligtelser og imødegår udfordringer med tilgængelighed med begejstring på tværs af alle afdelinger og på begge politiske og officielle niveauer.

Alle afdelinger er engageret i at levere med hensyn til tilgængelighedsprogrammet, og alle initiativer finansieres til fulde af kommunen.

Takket være et tydeligt udpeget centralt kontor under ledelse af Madeleine Kayser og et stærkt samarbejde med alle organisationer, der repræsenterer personer med handicap, har Luxembourg by gjort massive fremskridt i retning af mere tilgængelig infrastruktur og øget bevidsthed om forskellige handicapspørgsmål, hvilket igen har stimuleret positive tiltag i andre byer rundt om i landet, og den større region.

Patrick Hurst
Formand for foreningen
"Nemme Mat Eis"

Alle Rådets mødeprotokoller oversættes til tegnsprog og der ydes enhver anden form for bistand, der måtte være nødvendig. Der kører kurser i tysk tegnsprog tre gange om året (på forskellige niveauer), og de er åbne for offentligheden.

Alle disse initiativers succes bygger på samarbejde med mennesker med særlige behov om at kortlægge problemer og fastlægge prioriteterne.

Beskæftigelsesmuligheder

Kommunen er meget engageret i forbindelse med at beskæftige mennesker med handicap.

I øjeblikket er 5,75 % af de kommunalt ansatte mennesker med handicap, herunder personer med indlæringsvanskeligheder og arbejdstagere, der er blevet handicappede i løbet af deres karriere.

Afdelingen for integration og særlige behov understøtter disse arbejdstagere med tilpasninger i arbejdsmiljøet, særlig transport og andre behov.

Udnyttelse af teknologi for at fremme tilgængelighed

I 2017 lancerede kommunen to nye projekter, der skulle levere tilgængelig teknologi.

En interessant ting med hensyn til tilgængelighed i vores by er bluetooth-”fyrtårsteknologien”, der skal gøre det lettere for svagtseende at finde busstoppesteder og at få meddelt det næste busstop ved hjælp af en mobilapp.

Josianne Rommes

Medlem af det partipartoriske udvalgcommittee

Det første er en ny hjemmeside, der er udviklet for at imødekomme standarderne for dynamisk webdesign, så den er tilgængelig for blinde mennesker, der bruger skærmlæsere. Afdelingen for kommunikation og PR arbejder også på at sikre, at alle dens online publikationer, såsom brochurer og flyers, også er tilgængelige for dem, der bruger skærmlæsere. De opfordrer også andre, der arbejder inden for grafisk design og kommunikation, til at gøre det samme.

Det andet nye initiativ har været indførelsen af iBeacons ved busstoppesteder, som giver brugerne af byens app oplysninger om, hvornår den næste bus ankommer til stoppet. Dette er især værdifuldt for mennesker med synsnedsættelse, men vil med tiden også blive udvidet til gavn for turister og andre brugere af offentlige transportmidler.

Viborg, Danmark

Særlig omtale

Viborg i Danmark er blevet tildelt en særlig omtale-pris for sin "Tilgængelighed i historiske omgivelser". Denne pris anerkender det, der er opnået for at forbedre tilgængeligheden på trods af udfordringer med hensyn til både historie og terræn.

Viborg, som har 50 200 indbyggere, er fra 900 år f.v.t. og er dermed en af de ældste byer i Danmark. Den er beliggende på skråninger over to søer og er præget af stejle stræder, smalle veje og brosten.

Inkluderende kulturarv

Startskuddet for tilgængelighedsinitiativer i Viborg var projektet "Tilgængelighed i historiske bykerner – nye veje til Viborgs kulturarv", som blev udviklet af

kommunen og fire danske fonde mellem 2010 og 2016.

Formålet med projektet var at finde innovative løsninger til både at fjerne fysiske barrierer og forbedre kommunikationen, så Viborgs historiske arv kunne være tilgængelig for alle, uden at ødelægge dens ægthed.

Tilgængelighed uden stort ståhej

Der har været et klart fokus på løsninger, som "ikke gør et stort ståhej ud af det", det vil sige diskrete og inkluderende løsninger snarere end særlige faciliteter, der skiller mennesker med handicap ud fra mængden.

“ Vi brugere har været en aktiv del af tilblivelsen af dette projekt, som gør os meget tilfredse.

Vi er glade for, at tilgængelighed er blevet set i et bredere perspektiv end blot de fysiske aspekter.

Processen har været positive. Vores forslag er blevet indført og videreudviklet, så det har givet os stor værdi. Vi er sikre på, at andre mennesker også vil få gavn af dette.

Medlem af den lokale arbejdsgruppe i Viborg

Det nye Nytorv

I denne historiske by er flere offentlige pladser, haver og gader blevet gjort tilgængelige med nye nivellerede fortove, ramper og taktile ledestriber. Nytorvet er et nyt, fuldt tilgængeligt offentligt område, der er blevet skabt ud af en gammel parkeringsplads.

De stejleste gader i byen er blevet ændret og har nu hvileplatforme, og der er blevet installeret nye ramper i flere af byens haver.

De materialer, der anvendes overalt, reflekterer det eksisterende bybillede, f.eks. bruges der granit til de nye jævne fortove, hvilepladser og ramper. De nye skilte og bymodeller er blevet udarbejdet med tombak (en kobber-zink-legering), som allerede anvendes i byens bænke, skraldespande m.v.

Disse nye detaljer har gjort kommunen mere attraktiv for alle og har motiveret til nye kulturelle begivenheder og faciliteter, herunder gademarkeder, fortovscaféer og koncerter.

Moderne kommunikation i en historisk by

Der er blevet udviklet en tredimensionel bymodel for at give folk med synsnedset mulighed for at forstå byens opbygning. Oplysningerne findes både i tekst og i blindskrift.

Appen, Spot Viborg, guider besøgende gennem tre ruter i den historiske by. Appen bruger GPS-sporing, lyd og billeder til også at give oplysninger om tilgængelige toiletfaciliteter og parkeringspladser. Til dem, der ikke

ønsker at følge et fastlagt rute, angiver appen også individuelle attraktioner, så den besøgende selv kan finde sin egen rute. Appen fås på dansk, engelsk og tysk.

Det er meningen, at appen skal evalueres efter tre års brug for at se, hvilke eventuelle ændringer eller nye funktioner der er behov for.

Lokalt og politisk engagement

Viborg Kommunes vision er, at alle skal have mulighed for at leve et sundt og aktivt liv med adgang til en bred vifte af blandt andet kultur- og fritidsoplevelser. Kommunen vedtog i 2009 en handicappolitik. Den var baseret på feedback fra workshops og møder med lokale borgere, organisationer af mennesker med handicap og ældre mennesker og de vigtigste interessenter i bymidten. Politikken indeholder en tjekliste for tilgængelighed, der omfatter offentlige steder og bygninger, med handlingsanbefalinger.

Tredimensionel,
taktil bymodel

Glatte stier giver nem adgang uden at give køb på den historiske kontekst

Et handicapråd rådgiver kommunen om alle offentlige byggeprojekter, og der er to fælles arbejdsgrupper med fokus på "naturlig tilgængelighed" og kommunens tilgængelighed.

Kommunen mener, at denne tilgang, som arbejder på tværs af alle politiske og ledelsesmæssige niveauer, er den mest effektive måde at gøre fremskridt på.

Politikken fastlægger værdier og principper samt handlingsprioriteter.

Projektet "Tilgængelighed i historiske bykerner – nye veje til Viborgs kulturarv" blev udviklet og leveret i samarbejde med et "videnspanel", som består af repræsentanter for de danske, nationale organisationer, der har ekspertise i tilgængelighed, og en lokal arbejdsgruppe bestående af

lokale, eksperter i tilgængelighed og større interessenter i bymidten, herunder det lokale turistkontor og brancheforeningen.

Hvad så nu?

Viborg Kommune har planer om at fortsætte dette initiativ på baggrund af deres erfaringer. Et af dens fremtidige projekter er videreudvikling af området omkring domkirken og udvidelse af det eksisterende projekt for at give inklusiv adgang til en bred vifte af attraktioner, herunder museer, teatre og udstillinger samt flere torve og haver.

Deltagelse i Access City Award 2019

Access City Award arrangeres af Europa-Kommissionen sammen med Det Europæiske Handicapforum. Det ansører byer til at dele deres erfaringer og at forbedre tilgængeligheden til gavn for alle.

Kunne du tænke dig, at din bys projekter blev fremhævet i det næste Access City Award-hæfte? Har du lyst til at dele dine oplevelser og foranstaltninger med andre byer?

Deltag i Access City Award 2019!

Den niende udgave af prisen vil blive lanceret i foråret 2018 (dato endnu ikke bekræftet).

For at ansøge skal du udfylde og indsende det elektroniske ansøgningsskema inden den fastsatte frist. Du kan få nærmere oplysninger på:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Det at deltage i Access City Award er ikke kun en mulighed for at opnå anerkendelse, men også en enestående chance for at kigge nærmere på din bys nuværende situation med henblik på jeres egen interne revision og for at måle jeres fremskridt. At studere

spørgsmålene i ansøgningsskemaet er en glimrende metode til at analysere jeres tilgængelighedspolitikker og kortlægge deres styrker og svagheder.

Hvem kan ansøge?

Ansøgeren skal være en offentlig myndighed i en by med over 50 000 indbyggere, der befinder sig i et af EU-medlemsstaterne. I medlemsstater, hvor der er færre end to af den slags byer, kan byområder bestående af to eller flere byer også deltage, hvis deres samlede befolkning overstiger 50 000 indbyggere. Da Access City Award ikke kan vindes af den samme by to år i træk, bliver den vindende by i 2018 ikke inviteret til at deltage igen i 2019. Alle andre byer, herunder vinderne af anden- og tredjepræmien og byer med særlig omtale, opfordres til at deltage igen.

Som hjælp til at forberede deltagelsen i konkurrencen kan du finde en vejledning i og regler for deltagelsen på alle officielle EU-sprog på Access City Awards hjemmeside:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Udvælgelsesprocessen

Juryerne vil vurdere trufne og planlagte foranstaltninger på følgende områder:

- det byggede miljø og offentlige rum
- transport og tilhørende infrastruktur
- information og kommunikation, herunder nye teknologier (IKT)
- offentlige faciliteter og tjenester.

Juryerne vil vurdere ansøgningerne under hensyntagen til følgende fem kriterier:

- aktionernes omfang
- ejerskab, grad af engagement
- virkning
- kvalitet og bæredygtighed resultater
- inddragelse af personer med handicap og relevante partnere.

Udvælgelsesprocessen er opdelt i to faser: forhåndsudvælgelse på nationalt plan og endelig udvælgelse på europæisk plan. De **nationale juryer** i hvert land vælg højst tre byer blandt de nationale ansøgere ud fra de evalueringskriterier, der er fastsat af Europa-Kommissionen. Disse nationale kandidater går videre til anden fase af konkurrencen og vurderes af den **europæiske jury**.

Vinderen af Access City Award 2019 vil blive annonceret **i begyndelsen af december 2018**. Prisoverrækkelsen er en del af den årlige konference på den europæiske handicapdag i Bruxelles.

Access City Award-sekretariatet

Access City Award-sekretariatet kan hjælpe dig med forberedelsen. Hvis du har brug for yderligere oplysninger, kan du kontakte:

secretariat@accesscityaward.eu

2018
 EUROPÆISK ÅR
 FOR
 KULTURARV
 #EuropeForCulture

Den næste Access City Award vil fejre det europæiske år for kulturarv

I 2018 fejrer Den Europæiske Union kulturarv. Den næste udgave af Access City Award vil derfor anerkende byer, der er gået meget langt for at sikre, at deres arv og kultur er tilgængelig for alle.

Udover de traditionelle første-, anden- og tredjepræmier, vil der blive uddelt to særlige præmier for at fejre resultater inden for tilgængelighed til arv og kultur. Den ene særlige præmie vil følge de almindelige regler med hensyn til, at byen skal have mere end 50 000 indbyggere, men den anden vil – for første gang nogensinde – give byer med mindre end 50 000 indbyggere en chance for at deltage i konkurrencen og vinde en pris.

Access City Awards hjemmeside vil løbende blive opdateret i de kommende måneder, så sørg for at kigge efter mere information om disse særlige præmier.

Sådan kontakter du EU

Personligt

Der findes flere hundrede Europe Direct-informationscentre i hele EU. Find dit nærmeste center på: https://europa.eu/european-union/contact_da

Pr. telefon eller e-mail

Europe Direct er en tjeneste, der besvarer spørgsmål om EU. Kontakt Europe Direct:
— på gratisnummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (visse operatører tager betaling for disse opkald)
— på følgende nummer: +32 22999696 eller
— pr. e-mail: https://europa.eu/european-union/contact_da

Sådan finder du oplysninger om EU

Online

Oplysninger om EU er tilgængelige på alle EU's officielle sprog på Europawebstedet: https://europa.eu/european-union/index_da

EU-publikationer

Du kan downloade eller bestille EU-publikationer gratis eller mod betaling på: <https://publications.europa.eu/da/publications>. Du kan bestille flere eksemplarer af de gratis publikationer ved at kontakte Europe Direct eller dit lokale informationscenter (se https://europa.eu/european-union/contact_da).

EU-ret og relaterede dokumenter

Du kan nemt få adgang til EU's juridiske oplysninger (herunder al EU-ret siden 1952) på alle officielle EU-sprog på EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

Åbne data fra EU

EU's portal for åbne data (<http://data.europa.eu/euodp/da>) giver adgang til datasæt fra EU. Dataene kan downloades og genanvendes gratis til både kommercielle og ikkekommercielle formål.

Den årlige Access City Award anerkender europæiske byer for deres bestræbelser på at gøre sig selv mere tilgængelig for mennesker med handicap og de ældre. Denne brochure fejrer resultaterne hos de udvalgte byer i 2018 – Lyon (Frankrig), Ljubljana (Slovenien), Luxembourg (Luxembourg) og Viborg (Danmark) – og fremhæver de konkrete skridt, de har taget, for at forbedre tilgængeligheden i deres byer. Disse skridt omfatter tilgængelige metroer og sporvogne, navigationsapps, “økozoner” med begrænset trafik og oplysningsarrangementer.

Du kan downloade vores publikationer eller abonnere gratis på **<http://ec.europa.eu/social/publications>**

Hvis du ønsker at modtage regelmæssige opdateringer om Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, kan du tilmelde dig til at modtage det gratis Social Europe e-nyhedsbrev på **<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>**

socialeurope

EU_Social

